

SOCIOLOGY SEMESTER III
PAPER III
CONTEMPORARY ISSUES IN INDIAN SOCIETY

3 Hours

100 Marks

NB

1. All questions are compulsory
2. All questions carry equal marks
3. Figures to the right indicate marks

Q1. Attempt Any 2 sub questions 20

- a. What is Demography? Explain the factors affecting Demography.
- b. Discuss the social and economic determinants of fertility.
- c. Write a short note on Sex Ratio.

Q2. Attempt Any 2 sub questions 20

- a. Explain the term Migration.
- b. Explain the Right to city.
- c. Elaborate on the policy recommendations relating to the migrants right to city.

Q3. Attempt Any 2 sub questions 20

- a. Discuss the concept of Health in detail.
- b. Explain Right to Health. Discuss the role of State during the pandemic of coronavirus in India.
- c. Discuss the concept of Surrogacy

Q4. Attempt Any 2 sub questions 20

- a. Discuss Criminal Justice System and the Role of Police as a Law Enforcement Agency.
- b. Explain how the attitudes of society play a role in reducing criminal activities.
- c. Discuss the need for reforms under the Criminal Justice System in India.

Q5. Attempt Any 2 sub questions 20

- a. Nuptiality
- b. Migrants and their characteristics
- c. Maternity Benefit Act
- d. Constitutional Rights and Duties

*****

द्वितीय वर्ष कला पदवी (एसवायबीए) सत्र ३

भारतीय समाजातील समकालीन समस्या

३ तास

१०० गुण

मुख्य सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
  २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत (२० गुण).
  ३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
-

प्र१. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

- अ. लोकसंख्याशास्त्राची व्याख्या परिभाषित करा. लोकसंख्याशास्त्र आणि लोकसंख्या अभ्यास यांच्यातील संबंधांवर सविस्तर चर्चा करा.
- ब. जननक्षमतेच्या सामाजिक आणि आर्थिक निर्धारकांची चर्चा करा.
- क. लिंग गुणोत्तरावर एक टिपा लिहा..

प्र२. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

- अ. स्थलांतराची व्याख्या परिभाषित करा.
- ब. शहराचा हक्क नाकारण्याच्या संदर्भात स्थलांतराच्या पद्धतींचे सखोल परीक्षण करा.
- क. स्थलांतरितांच्या शहराच्या अधिकाराशी संबंधित धोरणात्मक शिफारशींचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्र३. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

- अ. आरोग्याची व्याख्या परिभाषित करा.
- ब. आरोग्याचा अधिकार स्पष्ट करा आणि भारतातील कोरोनावायरसच्या साथीच्या काळात राज्याच्या भूमिकेवर चर्चा करा.
- क. सारोगसी संबंधित सखोल चर्चा करा.

प्र४. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

- अ. फौजदारी न्याय प्रणाली आणि कायद्याची अंमलबजावणी करणारी संस्था म्हणून पोलिसांची भूमिका यावर सखोल चर्चा करा.
- ब. गुन्हेगारी कारवाया कमी करण्यात समाजाचा दृष्टिकोन कसा भूमिका बजावतो हे समजावून सांगा.

क.भारतातील फौजदारी न्याय प्रणाली अंतर्गत सुधारणांच्या गरजेची सविस्तर चर्चा करा.

प्र५. कोणत्याही दोहोंवर संक्षिप्त टीप लिहा.

अ. विवाह[संपादन]

ब. स्थलांतरित आणि त्यांची वैशिष्ट्ये

क. मातृत्व लाभ कायदा

ड. घटनात्मक अधिकार आणि कर्तव्ये

*****